SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1820

av Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Värnande av det svenska sommarbetet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna det svenska beteskravet, så att mjölkkor även fortsättningsvis får möjlighet att beta utomhus under sommarhalvåret, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverige har länge haft höga ambitioner för djurvälfärden. En viktig del är det svenska beteskravet, som innebär att mjölkkor ges möjlighet att komma ut och beta under sommaren. Beteskravet har under senare år diskuterats. Den statliga utredningen om stärkt konkurrenskraft för svensk animalieproduktion föreslog 2024 att mjölkkor i lösdrift skulle kunna undantas från kravet. Även LRF har förespråkat ett flexiblare regelverk. Argumenten handlar framför allt om det svenska lantbrukets konkurrenskraft.

Moderna lösdriftsstall ger kor betydligt större rörelsefrihet än äldre stall, samtidigt som svenska mjölkproducenter konkurrerar med producenter i andra länder som inte har motsvarande beteskrav. En hög svensk djurskyddsnivå har begränsat värde om bristande lönsamhet leder till att svensk produktion ersätts av importerade produkter från länder med lägre krav. Men lösningen bör inte vara att avskaffa det svenska beteskravet.

Bete är ett svenskt mervärde

Moderna lösdriftsstall har inneburit stora förbättringar för djurvälfärden, men lösdrift och bete är inte samma sak. Forskning visar positiva djurvälfärds- och djurhälsoeffekter av sommarbete. Det ger kor möjlighet att beta och utföra naturliga beteenden och kan bland annat bidra till bättre klöv- och benhälsa.

Förutsättningarna ser samtidigt olika ut mellan gårdar och delar av landet. Reglerna behöver därför vara praktiskt utformade och ta hänsyn till exempelvis väder, geografi och djurens välfärd. Men dessa skillnader motiverar inte att principen om sommarbete överges.

Stärk böndernas konkurrenskraft utan att sänka djurskyddet

Regeringen har valt att behålla beteskravet och i stället förbättra de ekonomiska förutsättningarna. Från 2026 förstärktes djurvälfärdsersättningen med 1 000 kronor per mjölkko som kompensation för beteskravet. För satsningen avsattes 282 miljoner kronor årligen 2026 och 2027. Det är rätt väg framåt. Svenska lantbrukare ska inte behöva bära hela kostnaden för de högre djurskyddskrav som Sverige har valt. Konkurrenskraften bör stärkas genom bättre ekonomiska villkor, regelförenklingar och ny teknik, inte genom sänkta ambitioner för djurvälfärden.

Sverige behöver en lönsam mjölkproduktion och fler lantbrukare som vågar investera. Det är viktigt för landsbygden, de öppna landskapen och vår livsmedelsberedskap. Samtidigt är ett gott djurskydd ett av de tydligaste mervärdena med svensk livsmedelsproduktion. Svenskt jordbruk ska konkurrera med både hög kvalitet och hög djurvälfärd. Svenska kor ska därför även i framtiden få komma ut på bete under sommaren.

Sophia Granswed Baat (M)

Kristina Axén Olin (M) *Merit Frost Lindberg (M)*

Lotta Högström (M)